

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.
Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga
PARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 2'50.

¡ATENCIÓ!

Recomaném als nostres lectors lo número de LA ESQUELLA DE LA TORRATXA de ahir, que conté 'l primer article de una serie destinada à relatar ab tots los seus pels y senyals la historia de la famosa y diluviesca societat de crèdit (ó de descrèdit) titulada LA SALVADORA, de la qual tant s' acostuma à parlar y tant pocas cosas precisas se n' han dit fins ara. Es inútil consignar que 'ns fem enterament nostra la campanya de LA ESQUELLA.

Mentres nosaltres preparém altres treballs, llegeixin l' aludit primer article, y comensaran à entreveure l' autoritat qu' entre 'l públich pot mereixer lo períodich mes agressiu, mes xavacà y mes insensat que s' ha publicat may à Barcelona.

LLIGANT CAPS

L tancar-se las Corts els qu' están al servey de la monarquia y d' ella viuen, van donar un crit de «¡Viva 'l rey!» A ser franchs, de la mateixa manera haurian pogut cridar: «¡Viva 'l nostre pa de cada dia!» «¡Viva 'l pressupost!»

Aquell crit no augmenta ni disminuïx poch ni molt el seu esperit monàrquich, ja que no hi ha ningú à Espanya que ignori que son realistas, com no hi ha tampoch ningú que no coneiga 'ls motius especials que 'ls induheixen à serho. Aixís, per exemple, 'l Sr. Aguilera, ab tots los seus bons palpissos, si avuy, com à ministre de la Gobernació, es lo jefe natural é immediat de aquella majoria tan monàrquica, al any 78 havia sigut governador de provincia al servey de la República. No sé per quin estrambòtich principi de fisiologia, certs homes, menjant menjant han de cambiarho tot, fins l' essencia de las ideas.

L' inútil crit de «¡Viva 'l rey!» donat al tancar-se las Corts no pot interpretar-se d' altra manera, sino com una provocació, com un trágala dirigit à las oposicions. Los republicans van contestar, com devian, ab eris de «¡Viva la República!» «¡Viva la pa-

tria!» Y 'ls carlins per la seva part van aprofitar la conjuntura per vitorejar à Carlos VII.

Contra 'ls republicans van llensarse amensadors, enfutismats, bramant de rabia, espetegant de dents, los partidaris del sol que mes escalfa. Al mateix senyor Aguilera, aquell crit de «¡Viva la República!» va remourela la conciencia y la tripa. Y aquells energúmenos, disposats à donar lo mateix crit en quant las circunstancias ho exigeixin, haurian trinxat, si haguessin pogut, als dignes representants de la minoria republicana.

Lo mateix Brusi declara que lo que havian de fer era agafarlos pel clatell y portarlos à la prevenció. Los diputats tal vegada li respondrían, que 'ls membres de la minoria republicana encare que poch en número no son mancos.

Pero tota la ira dels monàrquichs contra 'ls que per respondre à una provocació vitorejaren à la República, se transforma en dissimulo y prudencia respecte als que van alzar lo crit de «¡Viva Carlos VII!»

¿A qué será degut aquest fenomen, si es que tal nom mereix un fet que té una explicació molt natural?

Ja fa temps que ho veyém venir. No en vá 'ls carlins s' han prestat sempre à desempenyar lo lluhit paper de gossos de presa dels enemics de las institucions republicanas. No en vá per impedir que la República arrelés, se valgueren dels carlins alsats en armas, als quals afavorian ab lo seu apoyo moral y material. Avuy encare contan ab ells, per impedir lo lògic adveniment de la República. Fermats los tenen avuy ab llançonissas; pero 'l dia que convinga, res mes fácil que desfermarlos, procurant qu' encenguin de nou 'ls horrors de un' altra guerra civil. Per aixó toleran los seus desahogos. Per aixó no s' inmutan lo mes mínim quan la minoria carlista fa ressonar en lo Congrés lo crit de Viva Carlos VII.

Mes jo crech, fundadament, que al procedir en aquesta forma, jugan ab foch.

La reacció política y religiosa cada dia s' está accentuant y enrobustint. Mil fets ho revelan. Ja la pesta reaccionaria 's respira en l' atmosfera. L' esperit públich está adormit y fastiguejat, sense donar la mes mínima proba d' energia davant del gran perill que 'ns amensassa. ¿Y qui s' aprofitarà al cap de vall, de aquest retrocés estólit, sino 'ls carlins, que son los seus representants mes caracterisats y mes legitims?

La lepra absolutista cauterisada ab lo foch del sacrifici que s' imposaren las generacions dels nostres pares y dels nostres avis, treballa avuy per dintredel cos d' Espanya, ab mes activitat que may. L' heroisme dels nostres predecessors que donaren generosos la sanch de las sevas venas per afiansar las públicas libertats, no haurà servit de res. ¡Fenómeno extrany! Los monàrquichs de la restauració sols pensan en menjar; y mentres ells menjan, los carlins s' engraxan.

La excursió per Espanya del héroe del rey de las

húngaras está probat que vá fersetenint' ella coneixement, qui podia impedir-la. Es una excursió de conquista. S' enllassen ab ella certs projectes matrimonials, preparats de temps, pel cas de que sobrevinga un succés que permeti al nuvi calzar-se una corona.

Homes importants dels dos partits monàrquichs se diu que no veuen ab mals ulls aquest projecte. Si aixís fos y 'l propòsit arribés à portarse à terme coronarian dignament la seva carrera d' escandols.

Perque d' ells guardés l' historia un perdurable record, no faltaria sino que després de haver devorat la carn de la nació, tressin los ossos à la fiera del absolutisme.

P. K.

L Noticiero al donar compte de la estancia del ex-jesuita P. Mir à Roma, ahont lo cridà 'l Papa, al objecte de ferli traduhir al espanyol la seva última Enciclica, diu:

«Por cierto que como mostrase el Padre Mir deseos de retirarse, fué una y otra vez

detenido por Su Santidad, que deseaba conocer algunas particularidades de ciertos importantes asuntos.»

¿Quinas particularitats serian aqueixas? ¡Vagin à saberho!

Tal vegada 's referirian à las causas que motivaren que 'l P. Mir, per no haverse volgut prestar à ciertas exigencias dels seus superiors, permanesqué desterrat en una casa solitaria de las costas de Garraf, ignorant-se per tothom, durant molt temps, lo seu paradero.

Per cert, que després de aquest desterro 'l Pare Mir se sortí de la famosa companyia.

¿Sería aqueixa historia misteriosa, la que desitja coneixer ab tots los seus detalls, lo Papa Lleó XIII?

Se necessita estar tocat del bolet, per assegurar com assegura l' Insensat del Diluvi, que la ley repressiva contra l' anarquisme, que 'l govern francès ha presentat à l' aprobació de las Cámaras, siga deguda à la eloqüent demostració de dolor del poble de Paris, en presencia del enterro de Mr. Carnot.

No sembla sino que si 'l poble de Paris, en lloch de plorar s' hagués posat à riure y à ballar, la Fransa s' hauria escapat de una lley com la que ara 's tracta de posar en planta.

Hi ha que desenganyarse: presant rectament, la

10/38

¿Qué havia succehit? Una tragedia. Sembla que la mestressa tenia celos de la criada, y qu' en un rapte de ceguera se procurá una bombona d' esperit de vi, s' untá ab ell la roba, colóca la bombona sota l' llit, cridá á la criada, tancá la porta, procurá també untarla ab aquell líquit, encengué un misto, se calá foch als vestits, s' abrahoná ab la qu' ella creya ser la seva rival, y 's disposá á morir, matantla, resignada á donarli un terrible torment y á sufrirlo ella mateixa.

¡Mentida sembla que l' espantosa passió dels celos, puga engendrar escenas tan horribles!... De segur que l' imaginació de cap novelista hauria imaginat may un desenllás tan esgarriós!...

Las dos victimas sucumbiren á las pocas horas de ocurrir gut l' accident, després de declarar davant del jutje. Sembla que la Maria 's reconegué autora del desastre, manifestant haver obrat á impuls dels celos, suposant que la criada estava en relacions ab lo seu marit. La Rosa negá per la seva part haver tingut may relacions amorosas ab lo seu amo.

Aquest fet ha causat á Barcelona la mes viva impressió.

J.

ALTRE dia, parlant ab un distingit catedràtic de Historia natural, tan apreciat per sos coneixements científichs, com per sas férmas conviccions republicanas, em deya que hi ha un insecte petit, pero devorador, y tant murri que 's fica dintre dels granets de blat, y 's menja la farina no deixant més que la pel·lícula.

Y are bé lo bó de la cosa. ¿Saben ab quin nom los homes científichs designan á aquest insecte? ¿Ab lo hom de *Gamassus*?

Hi ha qui suposa que l' home descendeix del mico. Pero ¿qui sab si en aixó hi haurá algunas excepcions! ¿Qui sab si algún ministre farinaire prové del insecte *Gamassus*!

Diu un periódich que una florista de París ha entaulat un procés contra D.ª Isabel de Borbón, ex-reina d' Espanya reclamantli l' pago de un cistell de flors, qual import no pogué cobrar de bonas en bonas. Aixó vol dir que fins en mans de las ex-reinas, totes las flors tenen espinas.

Una cosa que no s' explica: qu' en Sagasta, segons prescripció facultativa, necessita pendre banys. Per forsa 'ls metjes s' equivocan. ¿Ayguas á un home tan *fresch*?

Y ja 'l tenim anantse'n cap á Fitero. Se n' ha anat precisament entre 'ls navarros, als quals l' istiu passat tant vá ferlos suar de neguit y angunia. No diguin, que aixó sols revela la *gran frescura* del home del tupé.

Pero, no tinguin cuydado, que portí aqueixa frescura fins al extrém de anar á passar una temporada á San Sebastián.

¿Saben per qué? Perque está escamat, y, decididament, no vol que 'l *guerni-kaktin*.

Lo nou Sultán del Marroch s' ha desfet del Garnich qu' era 'l primer ministre del seu pare.

Lo que passa allá es bé diferent de aquí. Els nostres Garnichs duren sempre.

Per aixó 'ls pobres espanyols estém sempre tan ben guarnits ó *guarnits*.

Mentres las Corts han estat obertas el govern no s' ha dedicat més que á matá 'l temps.

¿Y qué farà ara que las té tancadas? Es molt senzill: se dedicará á matá 'ls contribuyents que no pogan pagar la contribució.

Aquest istiu se celebrará un *meeting* de propaganda republicana á San Sebastián.

M' está molt bé, encare que durant l' istiu, no falta allá qui fá continuament aqueixa propaganda, y aixó que no es dels nostres.

Els rifenyos tornan á anar moguts. Alí el Rubio ha de fugir, perque volen arreglarli 'ls comptes y á Muley Araaff no li arriba la camisa al cós, si es que 'l tal Muley gasta camisa.

Intentan, además, declararse independents, y renovar si poden las grescas del mes de Octubre del any passat.

Sembla que l' héroe de Sagunto ja ha fet passar avis als capellans de regiment de que ho tingan tot á punt, per si 's presenta novament el cas de haver de tornar á aquella terra, á castigar á las kábilas.

Aquesta vegada, perque 'l cástich siga més tremendo, las missas de campanya que 's celebrin serán de tres capellans.

Las impressions de D.ª Emilia respecte al actual govern son excessivament pesimistas.

¡Y pensar que per D. Práxedes vá sacrificarho tot, las ideas, la conseqüencia y fins els amichs!...

A certa edat es molt mal sorti de casa á fer l' os...

Mirin sinó lo final: ¡quin sacrifici tan gros!... ¡quin mico tan colossal!...

En las horribles terremotos de Constantinopla, las mequitias son los edificios que han suferit menos es tragos.

¿Qué dirán los católichos? ¡Salvats los temples de una falsa divinitat quan tot lo demés s' enorra?

¿Qui mana allá dalt?

En mitj de la gran prosperitat que inunda á Espanya, es un recreo llegir la crónica del viatge regi á San Sebastián.

Ab tal motiu s' ha estrenat un cotxe-saló construit á expensas del Estat que ha costat la friolera de 20,000 duros.

Deu mil guardias civils s' han posat en moviment per vigilar la línea, cobrant lo corresponent plus de campanya.

¿Veritat que dona gust?

Item més ha sigut nombrat cuyner de palacio un francés anomenat Capdeville, ab lo sou de 26,000 pessetas anuals, gastos de representació y altrás gangetas.

Es á dir, entre unas y altrás cosas el cuyner vindrá á disfrutar sou de ministre.

Y aixó que 'ls concellers de la corona, també han d' exercir l' art culinari.

Si, senyor: fan de cuyners y en proba de qu' es aixís, que desde que son ministres qu' están *rustint al país*.

Un gran advocat d' aquells que ningú 's pot fiar d' ellis digué á un client: —Si no 't salvo en deixo arrancá 'ls cabells. (Y l' advocat era calvo!)

—¿Es vritat, Sr. Doctor, que hi ha un gatillo ó palanca que arranca sens cap dolor un calxal? —Oh, si, senyor: sens dolor de qui l' arranca.

Fa poch temps que un mort de gana li deya á n' al senyor Valls: —Tinch las mans plenas de talls ja fa més ne una setmana. —Vol saber lo que faria? —li contestá dit senyor —Digui, si vol fé 'l favor... —Jo al seu lloch me 'ls menjaria.

Parlava cert comediant ab un partiquín molt llus, y li deya: —Jo á Jesús hi vaig fé un papé important. Y perque no signés dit, sense escrúpul de cap mena digué al altre: —A *Magdalena* jo n' hi vaig fé un de petit.

J. STARAMSA.

A LO INSERTAT EN LO ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Ra-mo-na*.
- 2.ª ANAGRAMA.—*Pres-Serp*.
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—*El Barberillo de Lavapiés*.
- 4.ª LOGOGRIPO ORTOGRÁFICH.—*Rolindes*.
- 5.ª GEROGLIFICH.—*Per Sansenses los de Sans*

Han endevinat las 5 solucions los ciutadans Pere Búldo, B. Gimenez y Rodriguez, F. Solé, Carreras y Prat y Militar Sopas; n' han endevinadas 4: F. M. Gior, J. Marsal y Lanar, Lola V. y Rodriguez, Felip Solé y B. Clivillé; 3, F. Albert, Un cusi germá de M. Campos, y B. Lleug; 2, Sauch de Cargol, y Joan Baunis y 1 no més Un Puput.

XARADA

Aixis ab los peus damunt de la *tot*, un bon *tres-dos*, y ab tú, dolsa aymia junt, no tinch fret y soch ditxós ¡Que felis *hu-in-versa-tres* lo dia que 'ns casarém!... Llavoras no 'ns dirá res ta mare si 'ns pessiguém.

ENRICH BAUSA.

SIMONIMIA

La *Tot* que de *Tot* es filla es una neva com cal, molt decenta, molt formal en fi, una hermosa pubilla. En cordarse la cotilla cap mes tanta *tot* hi té, y ja que 'm trobo solté y ella encare no es casada, li vull dir, puig tant m' agrada que si 'm vol m' hi casaré.

F. CARRERAS P.

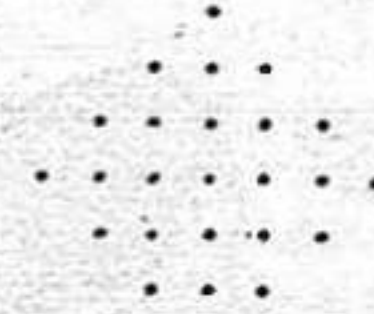
TRENCA-CLOSCAS

MARIA MONTAL

Formar ab aquestas lletras lo títol de una drama catalá.

L. CHALL DE REUS.

ROMBO

Primera ratlla vertical y horizontal, consonant. —Segona cosa que dona vida al metj-s. —Tercera: Nom de un aucell. —Quarta: Nom de un cantant d' ópera. —Quinta: article de pedra. —Sexta: Nom de dona. —Séptima: vocal.

TITINET DEL CAFÉ.

GEROGLIFICH

1894

PIT | D

I

DISSAPTE

FEBRER

JOSEPH FELIP DURBAN.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans J. R. bas, Murata Feyá, J. on Mové, M. P. Castells, M. J. no P., Pasquill Oller, J. Grau, P. Prats Vila, J. pet Figueras, Colomista d' Horta, F. S. (Nas de Vicent), Tri qui ll., Ramon Ll. P., Un B. txiller de rebort, Felip Solé, J. M. Clivé, Loca V. y Rodriguez, Militar Sopas, B. Clivillé, Joset Coral, A. alto, T. y As. Drap-ite model, y Canstró: —Lo qu' envian aquesta setmana no fa per ca a. Ciutadans Felip Solé, V. Gimenez Rodriguez, J. L. (Nas de C. nce-ja), J. M. Palsu, Emilio Soló, J. B. guña y S., Dos B. ixos infantil, J. Salvat, A. M. vol, P. P. V. y Esquelot, Teyo Cox, Feguilla, F. M. Gior, B. Lleug, Sauch de Cargol, P. Carreas y A., J. Isern, Pou, y J. Padró Grans —Insertarim alguna cosa de lo que 'ns envian. Ciutadá J. P. (Sol-villa): Las roncias so. ma sa atrasadas. —Tortuga vilfranquina: No té prou in'tés. —J. Sauch de Cargol: —T. Torres: Este at. —J. M. no: N' trobá á en' duas. —Ego Sum: Id. un sonet. Al títol *Ben contestat* no hi trobém la punta, y 'l *últim dia del mes*, lo vers ro es mal conceput y en l' xi la rima es ripo: a. —M. Giral (Rosella): Van bé. —M. B. dia: Lo mateix li dihen y gracias. —J. Almaliv: Idem idem. —Xafandín: Ben versif ada ho es á; pe o interés pel lector no n' ofereix cap. —Joseph de l' Hostia: Es massa diluhit escrit ab mes concisió podria publicarse. —Ernest: No 'ns va prcu bé. —Ll. Salvador: Está bé. —C. Hernández: Deu lo fassi bó. —Pere Riba: No acabém de decidirnos á fer lo que vostre indica. —Carles de Florida-blanca: En las dos poesias hi ha algunas caygudas. —Pep L' onses: Dónguili recados: pero home no compén que aqu' l' periódich que ningú llegéix l' únich que vol es que parlin d' ell. —J. P. gés Cub rya: Ho aprofitarém.

Obra nova. —¡Exit extraordinari! —Obra nova

¿PER QUÉ

NO 'S CASAN LOS HOMES?

PER C. GUMÁ

Ilustració per M. MOLINÉ

— Dos rals —

Se ven á can López, en los kioskos y per tot arreu.

LOPEZ, editor. — Rambla del Mitj, 20.

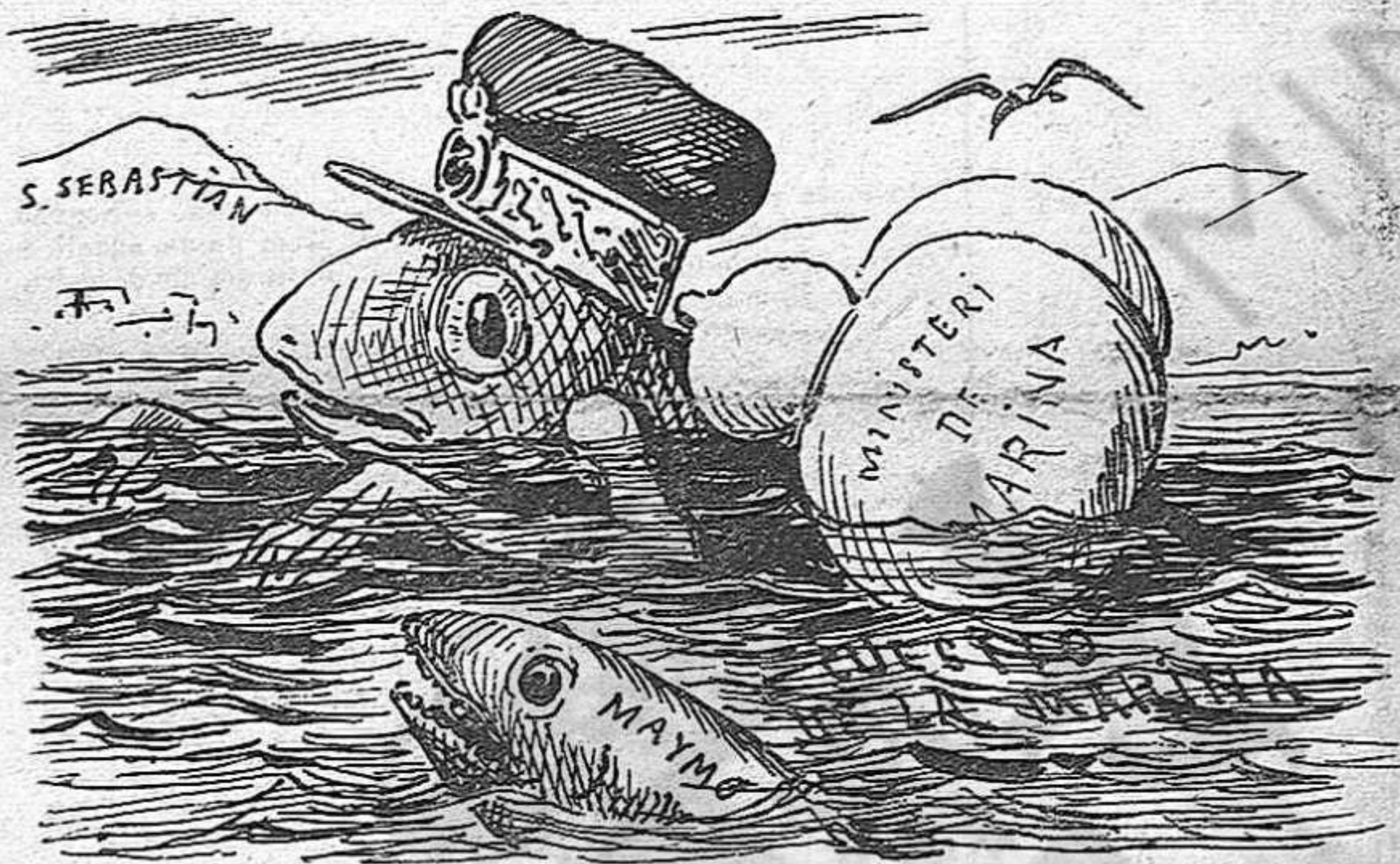
A. Lopez Robert, impresor. — Asalto, 63. — BARCELONA

¡Quina sort ser cuyner de Palacio! Un bon sou, moltes gangassas...

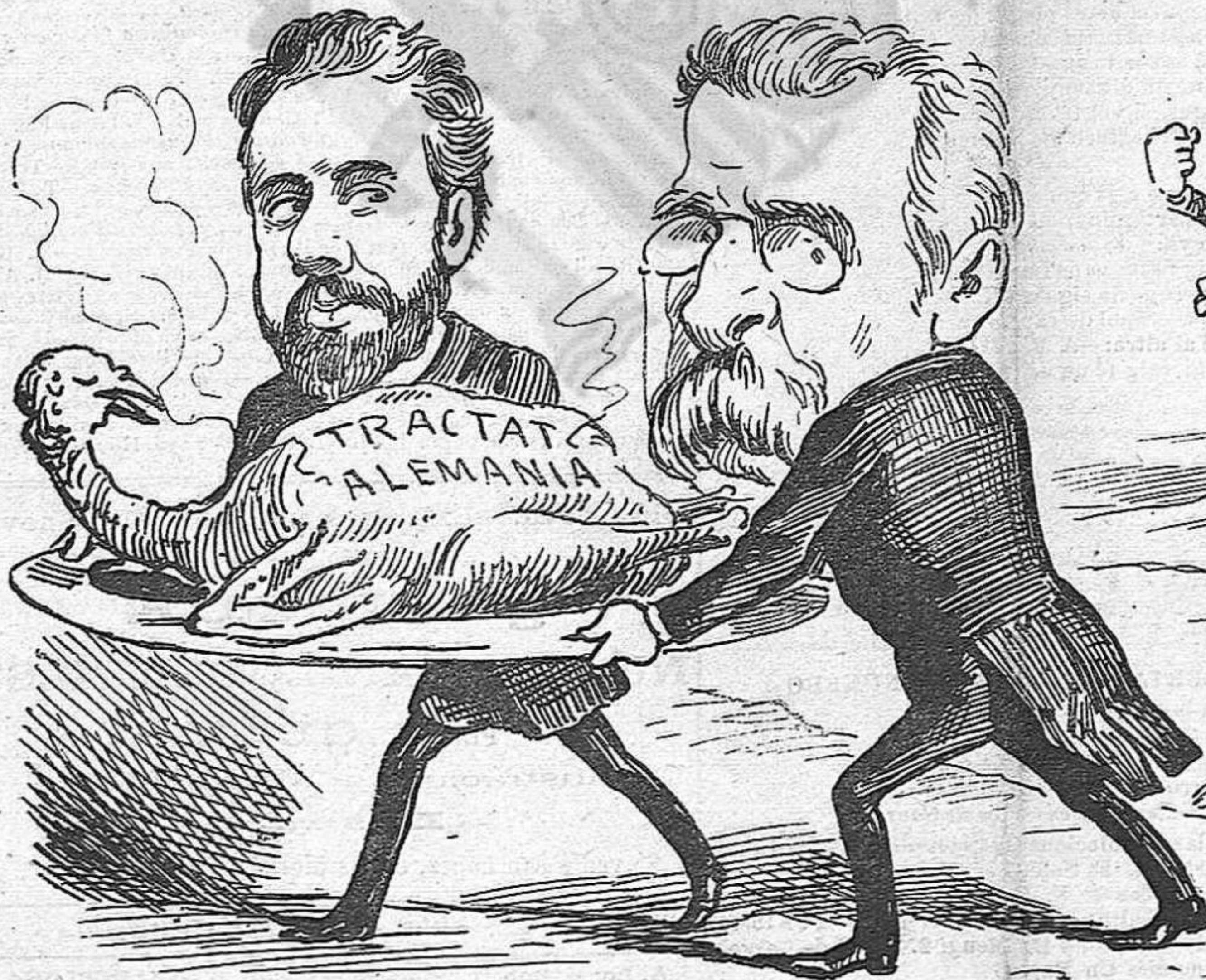
...y 'l dret de ser lo primer en tastar las salsas.

Lo Sr. Pastim prou procura refrescarse pero troba l' aigua bruta.

Lo viatge de D. Jaumet el Conquistador.

¡Tururut dotze horas! ¡Pobre Sr. Caprivi! Quan ja 'l tenia coll avall, se li emportan, quedantse ab la saliva á la boca y la rabia al cos.

